

Særlig om regulering av purker

I dagens forskrift er satsen for purker satt til kroner 300 pr. konsesjonsenhet, hvor ei purke i vanlig smågrisproduksjon tilsvarer 20 konsesjonsenheter, mens ei purke i purkering tilsvarer 40 konsesjonsenheter. Det kan imidlertid være en betydelig forskjell i dekningsbidrag per dyr mellom purker i konvensjonell drift, purker i nav og purker i satellitt. Dette skyldes at produksjonens oppbygning er så vidt ulik. NILF har utarbeidet forslag til standardisert erstatning for purker i konvensjonell drift og for purkering med henholdsvis purker i nav og satellitter. Det foreslås at de nye satsene beregnes pr. dyr, og ikke pr. konsesjonsenhet.

Dekningsbidrag pr. årspurke¹ i konvensjonell smågrisproduksjon er i 2014 beregnet til kroner 8 364. Gjennomsnittlig dekningsbidrag pr. årspurke i konvensjonell smågrisproduksjon har de siste ti år vært på kr 8 802. I husdyrkonsesjonsregelverket forholder en seg imidlertid til antall avlspurker og ikke årspurker. Ei årspurke er omtrent lik 0,8 avlspurker.² Dersom man legger til grunn at dekningsbidraget pr. årspurke er på 8 400, gir dette da en sats på kr 10 500 pr. dyr.

En produsent i satellitt vil ha lavere utgifter knyttet til drektighetsperioden, fordi purkene ankommer satellitten når de er høydrektige og sendes tilbake til navet så snart smågrisen er avvent (ved 4 ukers alder). Dette gjør også at en produsent i satellitt har mulighet for langt flere kull i løpet av et år (gjennomsnittlig 6,5 innsett i året).³ I følge NILF tilsvarer dekningsbidraget pr. kull i satellitt kr 2 830. Dersom dette multipliseres med gjennomsnittlig antall kull i året (6,5) får man kr 18 395 pr. satellitt i dekningsbidrag. Satsen for purker i satellitt foreslås derfor satt til kr 18 500.

Ved utregning av dekningsbidraget pr. purke i nav foretok NILF en tilsvarende beregning som for purker i konvensjonell smågrisproduksjon. En produsent i et nav vil imidlertid ikke ha kostnadene knyttet til purkas dieperiode, og vil heller ikke få inntekter fra salg av smågris. Inntektene i et nav baserer seg i stor grad på utleieinntekter på purker til satellitter. Dekningsbidraget pr. årspurke for 2014 i et nav er beregnet til kr 1 425. Dekningsbidraget per avlspurke blir da lik kroner 1 782 ($1425/0,8=1\ 782$). Departementet foreslår derfor at satsen for ei purke i nav settes til kroner 1 800 pr. dyr.

Markedssituasjonen i svineholdet er i ferd med å komme i vesentlig bedre balanse enn det tallene i dekningsbidragskalkylene baserer seg på. Departementet foreslår likevel å legge satsen på nivå med dekningsbidraget.

¹ Ved å beregne dekningsbidrag for årspurker inkluderer satsen også kostnader knyttet til drektighetsperioden

² Ei ungpurke insemineres eller pares ved 6-8 måneders alder og går drektig i 113-115 dager. Ei ungpurke teller med ved beregning av antall årspurker i en besetning fra inseminering. Ei purke blir derimot først regnet som avlspurke fra det tidspunktet den griser første gang, og den første drektighetsperiode regnes derfor ikke med.

³ I hht. Ingris årsstatistikk 2013 er gjennomsnittelig kull pr. purke pr. år på 2,2.